

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Вченої ради

НПУ імені М.П. Драгоманова

«24» листопада 2022р.

Протокол № 5

Директор з навчально-

методичної роботи

проф. Вернидуб Р. М.

(Handwritten signature)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

освітньо-професійної програми

Дошкільна освіта

другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 012 Дошкільна освіта

Шифр за навчальним планом ПП 03

Київ 2022

Розробник програми:

Ступак Оксана Юріївна, доктор педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Цвєткова Г.Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Райпольська О.Д., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторією дошкільної освіти та виховання Інституту проблем виховання НАПН України.

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради НПУ імені М.П. Драгоманова «22» листо. 2022 року, протокол № 4

Голова НМР

проф. Вернидуб Р.М.

I. Пояснювальна записка

Програма нормативної навчальної дисципліни «**Інноваційні технології в професійній діяльності**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня магістр, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта .

Предмет вивчення навчальної дисципліни «**Інноваційні технології в професійній діяльності**» є особливості використання інноваційних технологій у роботі в закладах освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальні дисципліни «Психолого-педагогічні технології», «Управління в системі закладу дошкільної освіти», «Освітня політика і лідерство».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «**Інноваційні технології в професійній діяльності**» є ознайомити здобувачів освітнього рівня магістри з теоретичними засадами використання інноваційних та інтерактивних методів навчання, сформувати практичні навички впровадження інноваційних технологій в професійній діяльності фахівців дошкільної освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «**Інноваційні технології в професійній діяльності**» є ознайомлення здобувачів із теоретичними засадами сучасних технологій та інновацій в дошкільній освіті; вивчення здобувачами методів групового інтерактивного навчання; набуття навичок використання методів дискусії, технології ситуацій; покращення вмінь застосовувати технології фасилітаційного навчання, ігрові технології і метод кейсів; підвищення рівень практичних навичок застосування онлайн ресурсів в професійній діяльності.

Основні результати навчання і компетентності, згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні результати навчання	Компетентності
1.	ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.	КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
2.	ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.	КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

3.	ПРН 9. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.	КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.
4.	ПРН 10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. ПРН 11. Організувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.	КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

II. Орієнтовний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредитів ЄКТС 180 годин.

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	сем	лаб	с.р		л	п	сем	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади інноваційних та інтерактивних технологій в професійній діяльності												
Тема 1. Теоретичні засади сучасних технологій дошкільної освіти	9	2		2		5	12	0,5		0,5		11
Тема 2. Сутність інноваційних та інтерактивних методів навчання	9	2		2		5	12	0,5		0,5		11
Тема 3. Класифікація інноваційних технологій в професійній діяльності	9	2		2		5	12	0,5		0,5		11
Тема 4. Здатність педагога до інноваційної діяльності.	9	2		2		5	12	0,5		0,5		11
Змістовний модуль 2. Впровадження інноваційних технологій												
Тема 5. Онлайн ресурси в професійній діяльності	14	2		2		10	13	1		1		11
Тема 6. Ментальні карти в професійній діяльності	14	2		2		10	13	1		1		11
Тема 7. Метод проєктів як інноваційні технологія	16	2		4		10	14	1		1		12
Тема 8. Тренінгові технології в професійній діяльності	16	2		4		10	14	1		1		12
Тема 9. Нетрадиційні заняття в професійній діяльності	14	2		2		10	13	1		1		11
Змістовний модуль 3. Впровадження інтерактивних технологій												
Тема 10. Особливості використання методів групового інтерактивного навчання	14	2		2		10	13	1		1		11
Тема 11. Технологія	14	2		2		10	13	1		1		11

фасилітаційного навчання												
Тема 12. Технології аналізу ситуацій та їх застосування в професійній діяльності. Метод кейсів	14	2		2		10	13	1		1		11
Тема 13. Дискусійні методи в професійній діяльності	14	2		2		10	13	1		1		11
Тема 14. Ігрові технології інтерактивного навчання	14	2		2		10	13	1		1		11
Усього	180	28		32		120	180	12		12		156

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

МОДУЛЬ I. Теоретичні засади інноваційних та інтерактивних технологій в професійній діяльності

Тема 1.1. Теоретичні засади сучасних технологій дошкільної освіти

Історія започаткування технологій в галузі дошкільної освіти. Сутність та класифікація педагогічних технологій в освіті. Особливості реалізації технологій дошкільної освіти. Упровадження технологій дошкільної освіти: досвід зарубіжних країн.

Тема 1.2. Сутність інноваційних та інтерактивних методів навчання

Поняття про пасивні, активні і інтерактивні методи навчання. Алгоритм проведення інтерактивного заняття. Основні правила організації інтерактивного навчання. Обов'язкові умови організації інтерактивного навчання. Результативність інтерактивного навчання. Закономірності використання інтерактивних методів навчання.

Тема 1.3. Класифікація інноваційних технологій в професійній діяльності

Підходи до класифікації інноваційних технологій. Системні інноваційні технології. Модульні та локальні інноваційні технології.

Тема 1.4. Здатність педагога до інноваційної діяльності.

Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога. Рівні сформованості готовності до педагогічних інновацій. Професійні та особистісні якості педагога підготовленого до інноваційної діяльності. Форми залучення педагога до інноваційної діяльності.

МОДУЛЬ II. Впровадження інноваційних технологій

Тема 2.1. Онлайн ресурси в професійній діяльності.

Сучасні тенденції та передумови впровадження онлайн ресурсів та технологій у дошкільній освіті. Аналіз платформ для проведення онлайн зустрічей. Аналіз хмарних сервісів та ресурсів для дистанційної взаємодії.

Тема 2.2. Ментальні карти в професійній діяльності.

Mind Map у сфері дошкільної освіти. Підходи до створення ментальних карт. Онлайн ресурси для спільної роботи над ментальними картами.

Тема 2.3. Метод проєктів як інноваційні технологія.

Проєкт як інноваційна технологія в сфері дошкільної освіти. SMART-цілі та завдання під час підготовки проєктів. Дерево цілей та проблем. Етапи створення проєктів. Фандрейзинг проєктної діяльності.

Тема 2.4. Тренінгові технології в професійній діяльності.

Поняття «тренінг». Види тренінгів. Атрибути тренінгу. Структура тренінгового заняття.

Тема 2.5. Нетрадиційні заняття в професійній діяльності

Технології підготовки, підготовки нетрадиційних занять. Методи проведення нетрадиційних занять. Інструменти зворотнього зв'язку.

МОДУЛЬ III. Впровадження інтерактивних технологій

Тема 3.1. Особливості використання методів групового інтерактивного

навчання.

Метод малих груп. Характеристика взаємодії в середині невеликої групи. Метод навчання в команді. Метод традиційного аналізу конкретних ситуацій (АКС). Ситуаційні завдання (СЗ). Ситуаційні вправи (СВ). Метод ситуаційного навчання – кейс-стаді, метод кейсів, метод інциденту.

Тема 3.2. Технологія фасилітаційного навчання.

Поняття «фасилітації». Вимоги до педагога-фасилітатора. Аналіз технік фасилітації («Світове кафе», «Парадигма позитивних змін», «Відкритий простір»).

Тема 3.3. Технології аналізу ситуацій та їх застосування в професійній діяльності. Метод кейсів.

Особливості застосування методу кейсів. Алгоритм методу «кейс-стаді». Методика роботи над кейсом.

Тема 3.4. Дискусійні методи в професійній діяльності

Види та ознаки методу дискусій. Методика проведення дискусій. Форми дискусії: симпозиум, судове засідання, формум, диспут, дебати тощо. Види та структура ситуацій. Типи кейсів. Етапи організації процесу навчання на основі аналізу ситуацій.

Тема 3.5. Ігрові технології інтерактивного навчання.

Функції, ознака, структура гри. Види ігрових технологій: ділова, рольова, інтерактивна, симуляційні ігра. Етапи проведення гри. Методи стимулювання творчої активності. Вимоги до розвивальних ігор, які застосовуються у процесі навчання. Технології організації творчої навчальної діяльності.

IV. Засоби діагностики успішності навчання.

Поточний контроль рівня і якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється на семінарських та практичних заняттях в процесі усного опитування, під час виступів, презентації та обговоренні самостійної роботи, виконання завдань на практичних заняттях як індивідуально, так і в групах. Тематичний контроль відбувається під час написання тестових контрольних робіт по завершенню вивчення навчального матеріалу певного модуля.

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою наступних платформ і сервісів:

– Система Moodle – це платформа за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=3429>, на якій розміщені навчальні матеріали, реалізується спілкування «студент-студент», «студент-викладач», контролюються знання студентів, але й здійснювати управління освітнім процесом.

– Google Meet – сервіс відеотелефонного зв'язку, що використовується для проведення дистанційних лекційних, семінарських та практичних занять, інших форм навчальних занять;

– Інтерактивні онлайн дошки: <http://padlet.com>, <https://miro.com>, <https://jamboard.google.com>.

– Вікторини та опитувальники: <https://wordwall.net>, www.mentimeter.com, [www.Kahoot.com](http://www.kahoot.com) тощо.

– Ментальні карти: <http://freemind.sourceforge.net>, <http://www.edrawsoft.com/freemind.php> тощо.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Формою підсумкового контролю є письмовий екзамен. Екзаменаційний білет складається з трьох питань, перше з яких носить теоретичний характер (аналіз науково-педагогічних досліджень з питань інноваційних та інтерактивних технологій в освіті); друге питання має практичний характер (фрагмент інтерактивної технології); третє питання тестового характеру.

Формою підсумкового контролю дистанційного навчання є екзамен у тестовій формі. Тест складається з двох частин. Перша частина містить 20 питань, в яких здобувач має обрати одну правильну відповідь з багатьох. Питання носять теоретико-методичний характер.

Друга частина має 10 питань, спрямованих на оцінку практичних умінь здобувачів використовувати інноваційні та інтерактивні технології в професійній діяльності.

Максимальна кількість балів за поточну успішність – 60 балів (відмінно А).

Екзамен – 40 балів.

Поточна успішність – 60 балів.

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Усик С.Л., Богданович Л.М. Інноваційні технології навчання: метод. реком. Волинь: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Волинської області, 2019. 22 с.

2. Інтерактивні методи викладання. Практичні поради для суддів-викладачів. К.: ФОП Демчинський О.В., 2017. 64 с. URL: <http://nsj.gov.ua/files/1514283742Interactivne%20vykladannia.pdf>

3. Машкіна Л.А. Підготовка студентів до впровадження педагогічних інновацій в дошкільних закладах. Хмельницький: ТОВ НВП “Еврика”, 2004. 203с.

4. Освітні технології / Пехота О.М., Кіктенко А.З., Любарська О.М., Нор К.Ф. Київ: А.С.К., 2003. 255с.

5. Панченков А., Пометун О., Ремех Т. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтеракт. технологій навчання: Метод. посіб. Київ: А.П.Н, 2003. 72 с.

6. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.

7. Сисоєвої С.О. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті. Київ: А.П.Н., 2001. 157 с.

8. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: А.С.К., 2004. 192 с.

9. Інтерактивні технології: теорія та методика / О.І. Пометун та ін. Умань-Київ: А.П.Н, 2008. 94 с.

10. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч. метод. посіб. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 72 с.

11. Технології професійного розвитку педагогів в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник / М.П. Вовк та ін. К.: Талком, 2019. 320 с.

12. Ягоднікова В. В. Я Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 80 с.

13. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

Допоміжні

1. Використання кейс-методів у навчальному процесі / С.В. Іванов та ін. *Наукові праці НУХТ*. 2012. № 3. С. 107-112.

2. Фасилітування роботи у малих групах: практичний посібник для тренерів. Київ: ФОП Демчинський О.В., 2017. 32 с.

3. Інструменти діалогу у виробленні ефективних рішень на рівні громади. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/2/9/452800.pdf>.

4. Stupak O. Educational technologies in training future managers. *Advanced Education*. 15, 2020. 97-104. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.200229>

5. Ступак О.Ю. Використання онлайн ресурсів для підготовки майбутніх учителів. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти : збірник наукових праць / ДВНЗ «ДДПУ»; гол. ред. проф. Л. Г. Гаврілова. Слов'янськ : ДДПУ, 2021. Вип. 14. (Ч. 2). С. 70-77.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України – <http://www.mon.gov.ua/>.

2. Комітет з питань освіти і науки – <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/index>.

3. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти – www.iitzo.gov.ua.

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського – <http://www.dnpb.gov.ua/>.
6. Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова – <http://lib.npu.edu.ua/>.
7. Освітній портал – <http://www.osvita.org.ua/>.